

KONYA BAROSU'NUN 100. YILDÖNÜMÜ VE OKUYUCULARIMIZA BİR DUYURU

Bu yıl Konya Barosu'nun kuruluşunun yüzüncü yılı... Kuruluş yılı biri birinden güzel faaliyetlerle kutlandı. Bu arada araştırmacı yazar arkadaşlarımız Konya Barosu'nun tarihi ile ilgili ezber bozacak önemli tespitlerde bulundular. Ben bundan birkaç yıl önce yaptığım çalışmada bu noktalara kısmen temas etmiştim.

Yeni ele geçen 1960 tarihli bir Baro Albümünde Konya Barosu'nun kuruluş yılı, 1910 yılı gösterildiği gibi, Av. Hilmi Aksoy'un da kuruluşundan 1936 yılına kadar baro başkanlığının devam ettiği belirtiliyordu.

Ahmet Çelik Bey'in tespit ettiği önemli bir belge de Konya Baro Nizamnamesi'nin 1913 yılında Babalık gazetesinde neşredilmiş olmasıdır.

Bu durumda, Konya Barosu'nun hangi yılda kurulduğu hususunda nasıl bir tarih kabul edilecektir? Bahsi geçen yıllarda Konya'da Hukuk

M. Ali UZ

mektebi faaliyette ve çok değerli hukuk müderrisleri görev başındadır. Bunların 1910 yılında da bugünkü baro teşkilatını oluşturacak bir takım girişimlerde bulunmuş olabilecekleri düşünülebilir.

Nizamnamenin 1913 yılında neşredilmiş olması, Konya Barosu'nun 1913 yılında kurulduğunun kesin kanıtı değildir.

Konya Barosu'nun kuruluş hazırlıkları 1912 yılında başlamış ve o günün şartlarında nizamnamesinin neşrinin 1913 yılında yapılmış olması son derece normaldir.

Eğer baro arşivi SEKA'ya gönderilerek yok edilmemiş olsa idi, bu durumlar açıkça ortaya çıkacaktı.

Nitekim Osmanlı topraklarında açılması kararlaştırılan Bağdat, Konya, Beyrut ve Selanik Hukuk mekteplerinden, Konya ve Bağdat Hukuk mektepleri birer yıl sonra açılmıştır. Bunu çalışmamızda belgeleri ile açıklamıştık.

1912-1913 yılları Osmanlı'nı son derece karışık dönemleridir.

Sekiz-on aylık zaman kaymalarını normal karşılamak gerekir. Netice olarak Konya Barosu'nun kuruluşunu 1912 yılı olarak kabul etmek gerektiğini düşünüyoruz.

Yapılacak araştırmalarda baro başkanları listesinde, özellikle ilk yirmi beş yıl içerisindeki dönemde bazı değişikliklerin olacağı kesin gibidir.

Baro ile ilgili yapılan bu araştırma çalışmalarının geleceğe aktarılması bakımından bunların topluca verilmesinin faydalı olacağını düşündük. Bu konuda önemli araştır-

malarda bulunan arkadaşlarımızı kutluyorum.

Belirtmek istediğimiz diğer bir husus da Akademik sayfalarımızla ilgilidir. Bilindiği gibi *Akademik Sayfalar*'ın yayımına yaz aylarında birkaç ay ara veriyorduk. . Bu sayıdan itibaren eylül ayına kadar, yazar ve okuyucularımızın yaz tatiline çıkacağını düşünerek bu arayışı başlatıyoruz.

Tekrar birlikte olma ümidiyle Allah'a emanet olun.

KONYA BARO TARİHİ ARAŞTIRMALARI

Av. Serdar CEYLAN

Bugüne kadar yapılan çalışmalara göre Konya Barosu, 10 Haziran 1912 tarihinde kurulmuştur. İlk Baro başkanı ise Musa Kazım Bey'dir. 1 Mart 1908 tarihinde açılan ve 15 Mart 1919 tarihinde kapatılıncaya kadar eğitim-öğrenime devam edilen Konya Hukuk Mektebi'nin müderrisleri ve mezunları, Konya Barosunun kuruluşunda ve ileriki yıllarda ülkemizin en aktif ve başarılı barolarından biri olmasında büyük rol oynamışlardır.

Konya baro tarihi hakkında sözlü anlatımlar dışında elimizdeki mevcut bilgi ve belgeler oldukça yetersizdir. Bilindiği üzere, kurum ve kuruluşların, tarihi ve gelişim süreçlerine ilişkin sistemli bilgiler topluluğu olan arşivleri bu kurum ve kuruluşların, kurumsallaşmaları için de en önemli unsurlardır. Ancak Baromuzun 100 yıllık tarihinin özellikle ilk yarısının, arşiv belgelerinin gerektiği gibi muhafaza edilmemesinden dolayı neredeyse silindiği, gerekli çalışmaların yapılmaması durumunda da Baromuzun yakın tarihinin de aynı tehlikeyle karşı karşıya kalacağı aşikârdır.

"Konya Baro Tarihi" hakkında yayımlanmış tek çalışma, Av. Mehmet Ali UZ'un "Konya Hukuk ve Baro Tarihi" isimli önemli eseridir. Bu eserin son sözünde de belirtildiği üzere; Konya baro tarihi ile ilgili çalışmalar daha yıllarca devam etmelidir.

Geçtiğimiz yıl bizden bu konuda bir çalışma yapmamız ve daha önce yaptığımız çalışmaları genişletmemiz istendiğinde, Av. Mehmet Ali UZ Beyefendi ile görüşüp bu konudaki çalışmaları hakkında bilgi aldık. Öncelikle şu hususu ifade etmek gerekir ki, Sayın UZ'un bu kıymetli

çalışması olmasa bu kadar ağır bir yükün altına giremezdik. Kendilerinin de bizi teşvik edip, cesaretlendirmesi ve hiçbir zaman eksik etmediği yardımları ile araştırmalarımız bir hayli ilerledi.

Öncelikle Konya Barosu Arşivinde çok ayrıntılı bir araştırma yaptık. Bu süreçte Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yazma Eserler Konya Bölge Müdürlüğü ile işbirliği yapılarak, vefat vb nedenler ile Baro kaydı silinen tüm avukatların sicil dosyaları ve mevcut baro arşiv evrakı dijital ortama aktarıldı. Maalesef bu çalışma sürecinde de özellikle Baronun kuruluşuna ve ilk yıllarına ilişkin bir bilgi ve belge tespit edemedik. Hatta Baroya kayıt olan ilk yüz avukattan sadece 20 avukatın dosyasını bulabildik. Tespit edebildiğimiz ilk Konya Barosu Levhası olan 1960 Yılı Levhasındaki listeden, o tarihte avukatlık yapan ve baro kaydı bulunan avukatların listesine ulaştık. Böylece buradaki listeden aldığımız bilgilerle ilk yüz avukattan sicil numaraları ile sadece 28 avukatı tespit edebildik.

Bu araştırmalarımız sürecinde önemli bir kaynak olarak gördüğümüz Baro Levhalarından sadece şunlara ulaşabildik; 1960, 1962, 1965, 1969-1970, 1973, 1976, 1998, 2002, 2004, 2005, 2010 Yılı Baro Albümleri.

Tespit edebildiğimiz ilk Konya Barosu Levhası olan 1960 Yılı Levhası, Yenikapı Basımevi'nde Konya'da 1960 yılında yayımlanmış olup, bize önemli bir ipucu verdi. Bu Levhanın 5. Sayfasında şu ifadeler yer verilmiştir: "Muhamat Kanununun neşri ile vücut bulan barolardan evvelki Mesleki teşekkülün kurucuları; Selanik Mektebi Hukuk Müderrislerinden Sabık Şer'ie Vekili Merhum Musa Kazım

Bey, Konya Mektebi Hukuk Müderrislerinden Avukat Hilmi AKSOY, Avukat Merhum Mümtaz ATAMAN ” Bu Levhanın 8. sayfasında ise Baro Reisliğinde bulunanlar olarak, Hilmi AKSOY ilk Baro Reisi olarak gösterilmiştir. Ve görev süresi 1910-1936 yılları olarak belirtilmiştir.

1963 Yılı Baro Levhası ise aynı ifadelerle yer vermekle birlikte, Av. Hilmi AKSOY’un baro başkanlığı görev süresi 1912-1936 yılları olarak gösterilmiştir. 1973 Yılı Baro Levhasında, Konya Barosunun Kurucuları olarak “Selanik Mektebi Hukuk Müderrislerinden Sabık Şer’iye Vekili merhum Musa Kazım Bey, Konya Mektebi Hukuk Müderrislerinden Avukat Hilmi AKSOY, Avukat Merhum Mümtaz ATAMAN ” gösterilmiştir. Bu Levhadan sonra yayınlanan levhalarda “Muhamat Kanununun neşri ile vücut bulan barolardan evvelki Mesleki teşekkülün kurucuları” ibaresi kaldırılmıştır.

Burada iki husus önem arz etmektedir. İlk olarak **Konya’da Muhamat Kanununun neşri ile vücut bulan barolardan önce bir mesleki teşekkül bulunmaktadır.** Bu bir Dava Vekilleri Cemiyeti olmalıdır. Bu mesleki teşekkülün kurucuları Musa Kazım Bey, Hilmi AKSOY ve Mümtaz ATAMAN’dır. Ve

1970’lere kadar da ilk Baro Başkanı Hilmi AKSOY olarak gösterilmektedir.

Bilindiği üzere; 460 sayılı Muhamat Kanunu 03.04.1924 tarihinde yayımlanmıştır. Muhamat Kanunu’nun geçici bir maddesine göre, avukatlık mesleğiyle bağdaşmayan kişilerin tasfiyesi amacıyla “Tefrik Meclisi” kurulmuştur. Barolar “münfesi” saymış, baroların tüm evrakına el konulmuş üyelerin çoğu Baro Levhalarından çıkarılmıştır. Bu gelişmelere İstanbul Barosu sert tepki göstermiş, Adalet Bakanlığı, Baronun yetkilerini yeniden kabul etmiştir. Bu süreçte Konya’da nasıl bir süreç yaşandığını henüz bilemiyoruz.

708 sayılı, 460 sayılı Muhamat Kanununun Bazı Mevaddını Muaddil Kanunun **06.01.1926** tarihinde yayımlanarak Kanundan “*Muhami*” sözcüğü çıkarılarak yerine “Avukatlık” sözcüğü yazılmıştır. Böylece 1926 yılından sonra resmi olarak avukat unvanı kullanılmaya başlanmıştır.

Elbette bu önemli gelişmelerin yaşandığı dönemde Konya’da bazı çalışmalar yapılmış olmalıdır. 1924 yılından sonra Baro yeniden teşkilatlanmış olmalıdır. Biz bu süreçte Baro başkanının Hilmi AKSOY Bey olduğunu düşünüyoruz. 1970’lere kadar da ilk Baro Başkanı Hilmi AKSOY olarak gösterilmektedir. Musa Kazım Beyin oğlu Konya Barosu eski Başkanı Merhum Av. İhsan ONAR Beyin girişimleri ile bu daha sonraki yıllarda değiştirilmiş olmalıdır. Elbette Konya Dava Vekilleri Cemiyetinde Musa Kazım Bey başkan olarak görev yapmış ve önemli görevler üstlenmiştir.

UZ’un “Konya Hukuk ve Baro Tarihçesi” eserinin 69. ve vd. isabetli bir şekilde ifade edildiği üzere, Musa Kazım Beyin Baro Başkanlığını 1930 yılına kadar sürdürmüş olması mümkün değildir.

İkinci önemli husus ise 1963 Levhasındaki ilk Baro Başkanı olarak gösterilen Hilmi AKSOY’un görev süresinin başlangıcı 1910 yılı yazılmasıdır. Bu tarih sehven mi yazılmıştır? 1963 yılındaki Levhada bunun 1912 olarak değiştiril-

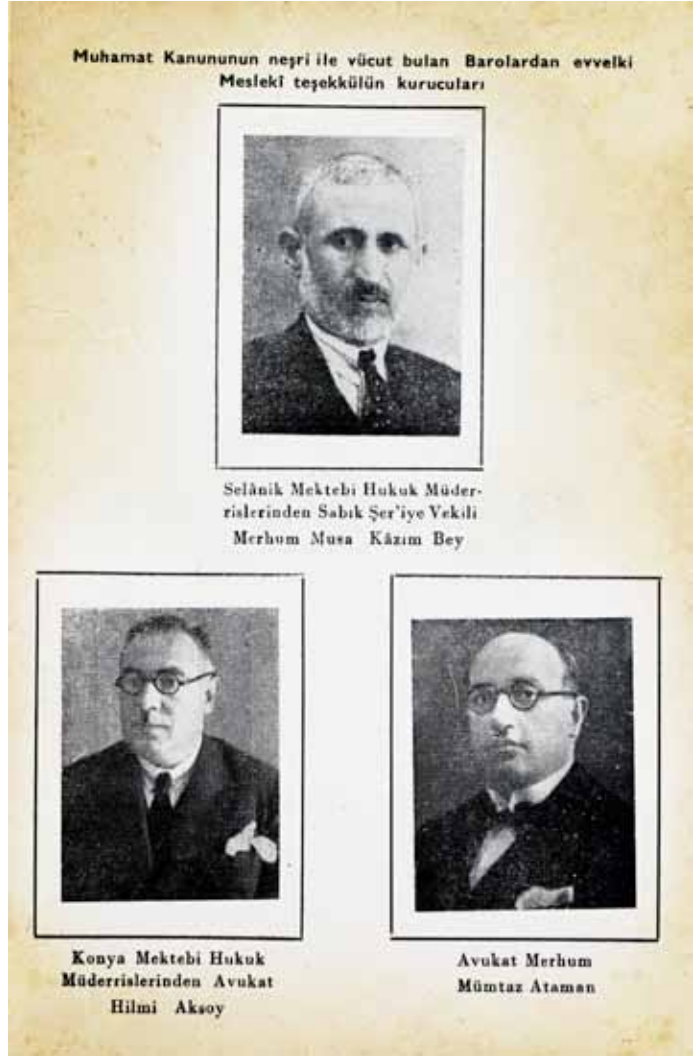
mesi bu ihtimali kuvvetlendirmektedir. Lakin bu meseleye de şimdilik kesin bir cevap veremiyoruz. Ne Barolardan önceki mesleki teşekkülün kayıtlarını ne de baronun kuruluş yıllarının evrakını henüz tespit edemedik. Bulduğumuz kaynaklar sadece nakillerden ibarettir.

Konya Barosu Arşivinde yaptığımız çalışmada tespit ettiğimiz az sayıda evrak 1930'lu yıllara aittir. 1930'lu yıllarda Adliye Vekâleti'nin talebi üzerine Konya Baro Reisliği, mensubu avukatlardan, nüfus cüzdanı sureti, avukatlık ruhsatnamesi, hukuk tahsiline dair belgeler, tercüme-i hal vesikası gibi bilgi ve belgeleri toplamış ve Baro kayıtlarını düzenlemiştir.

29.05.1930 tarihinde Av. Osman Nuri YOLAL (1308-27.11.1965) Konya Baro Reisliğine bu belgeleri teslim etmiştir. Av. Osman Nuri YOLAL'a 27.05.1943 tarihinde Baro İdare Meclisi tarafından verilen bir mazbataya göre ise; YOLAL 29 Eylül 1927 tarihinde avukatlığa intisap ederek, Baronun 34 sıra ve 12 sicil numarasına kaydolmuştur. **27.05.1943 tarihli bu Baro İdare Meclisi Kararında** Reis Av. Mümtaz ATAMAN, Azalar Av. Lütfi ONAT, Av. Fuat ANADOLU, Av. Fuad Naim CİN-GİLER ve Av. Ali Rıza UĞURLU'dur.

Yaptığımız araştırmada ise YOLAL 1927 tarihinde Bozok Müdde-i Umumi Muavini olarak atanınca istifa etmiş ve 26.09.1927 tarihli Avukatlık Ruhsatnamesi ile Konya'da avukatlık mesleğine başlamıştır. 26.09.1927 tarihi Baroya kayıt tarihi değildir. Baroya hangi tarihte kaydolduğuna ilişkin bir belge tespit edilememiştir. Ancak bugüne kadar yaptığımız çalışmalara göre, sicil numarası ile tespit ettiğimiz ilk avukat, 12 sicil numarası ile Av. Osman Nuri YOLAL'dır.

Adliye Bakanlığının 17.11.1938 (?) tarih ve 482 sayılı yazısı ile ise Akşehir Barosu'ndaki avukatların Konya Vilayet Merkezinde Baro Levhasına kaydedilmelerinin zorunlu olduğu belirtilerek, avukatlık mesleğini icra etmek isteyenlere bunun Savcılık kanalı ile tebliğ edilmesi istenmiştir. Bu yazı üzerine bazı

kayıtlar yapılmıştır. Av. Hüseyin ILICAK'ın başvurusu ekteki bilgi ve belgeler ile **Adliye Vekâleti Akşehir Barosu Riyaseti** mühürlü Reis (...) imzalı bir resmi yazı ile 28.2.1938 tarihinde Konya Barosu Yüksek Riyasetine gönderilmiştir. Av. Hüseyin ILICAK'a 26.11.1943 tarihinde Baro İdare Meclisi tarafından verilen bir mazbataya göre; ILICAK 10.08.1937 tarih ve 2515/4069 sayılı avukatlık ruhsatnamesine haiz olduğundan 10.08.1937 tarihinde avukatlık mesleğine intisap etmiş, 3499 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile 17.02.1938 tarihinde Baronun 17 sıra ve 37 sicil numarasına kaydolmuştur. **26.11.1943 tarihli bu Baro İdare Meclisi Kararında** Reis Av. Mümtaz ATA-

MAN, Azalar Av. Fuad Naim CİNGİLER, Av. Ali Rıza UĞURLU, Av. Mehmet Ali APALI ve Av. Tahir MIHÇI'dır.

Akşehir Avukatlarından Av. Ziya ÖZALP evrakında da "Akşehir Barosu"na ilişkin bilgiler bulunmaktadır. 30.04.1940 tarihli dilekçesinde ÖZALP, son neşredilen Avukatlık Kanunundan evvel Akşehir'de teşekkül etmiş olan ve bilahare kanunun neşri ile bütün evrak ve teferruatı ile Konya Barosuna kalbolunduğu ifade edilmiştir.

Bilindiği üzere 3499 sayılı Avukatlık Kanunu 27.06.1938 tarihinde kabul edilmiştir. Baro kayıtlarının da çoğu bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılmıştır. 1938 yılından sonra Akşehir Barosu gibi ilçe merkezlerindeki Barolarda kapatılarak, bu baroların evrakı il merkezlerindeki barolara devredilmiştir.

30.12.1938 tarih ve 11908 sayılı yazı ile aynı husus Ermenek Avukatlarına savcılık kanalı ile tebliğ olunmuştur. Av. M. Rafet ATALIK bu yazı üzerine 31.09.1939 tarihinde Baro İdare Meclisi Kararı ile Baronun 47 sicil numara-

sında Konya Barosuna kaydolmuştur. **31.09.1939 tarihli bu Baro İdare Meclisi Kararında** Reis Av. Hulki KARAGÜLLE, Azalar Av. Mümtaz ATAMAN, Av. Fuat ANADOLU, Av. Lütfi ONAT'tır.

Ereğli Avukatlarından Av. Sedat DİKMEN'in Baroya kaydı da bu dönemde olmuştur. Baro Reisi Av. Mümtaz ATAMAN, 28.04.1943 tarihli resmi yazısında; 3499 sayılı Avukatlık Kanunu hükümleri gereğince tanzimi zorunlu olan ve Adliye Vekâletince tanzimine lüzum görülen siciller için gönderilen evraklar içinde bulunmadığından DİKMEN'in avukatlığa intisabından evvel bulunduğu memuriyetlerin belgelerini göndermesi istenmiştir. Av. Sedat DİKMEN'e 02.06.1943 tarihinde Baro İdare Meclisi tarafından verilen bir mazbataya göre; DİKMEN 11.07.1936 tarih ve 2406/3919 sayılı avukatlık ruhsatnamesine haiz olduğundan 30.11.1938 tarihinde Baronun 42 sıra ve 42 sicil numarasına kaydolmuştur.

02.06.1943 tarihli bu Baro İdare Meclisi Kararında Reis Av. Mümtaz

ATAMAN, Azalar Av. Lütfi ONAT, Av. Fuat ANADOLU, Av. Fuad Naim CİNGİLER ve Av. Ali Rıza UĞURLU'dur.

Şimdiye kadar tespit edebildiğimiz ilk Baro İdare Meclisi Kararı, 23.09.1937 tarih ve 18 sayılı karardır.

Baro İnzibat Meclisi tarafından Av. Abdurrahman Fahri AĞAOĞLU hakkındaki bu Kararda başkan ve üyelerinin isimleri yazılmamıştır. Sadece imzalar bulunmaktadır. "Reis" ifadesi yerine "Baro Başkanı" ifadesi kullanılmıştır. II. Başkan ve Üyelere ait olan imzalardan, Üye Av. Osman Nuri YOLAL'inkini tespit edebildik. Baro Başkanı imzası ise Av. Tahir MIHÇIZADE'ye aittir. **20.05.1938 tarihli Baro İnzibat Meclisi Kararında** da sadece imzalar bulunmaktadır. Bu imzalardan sahiplerini tespit edebildiklerimiz; Av. Hulki KARAGÜLLE, Av. Mümtaz ATAMAN, Av. Hilmi AKSOY, Av. Lütfi ONAT, Av. Ali Rıza UĞURLU ve Av. Tahir MIHÇIZADE.

Av. Ali Galip TARTANOĞLU'nun 27.08.1938 tarihinde Baro Levhasına kaydını talep eden yazısında, "İnzibat meclisinde görüşülmek üzere Genel Sekreter Bay Hilmi AKSOY'a" 31.08.1938 tarihli havale şerhi bulunmaktadır. İsim yer almayan bu imza Av. Tahir MIHÇIZADE'ye aittir.

Baro tarihi araştırmalarımızın sadece kuruluş ve ilk dönemlerle sınırlı kalmaması gerektiği çalışmamız ilerledikçe kesinleşti. Ve Konya Barosunun ilk 100 avukatının ayrıntılı özgeçmişlerinin tespitinin yanında hayattaki kıdemli meslektaşlarımızın da özgeçmişlerini toplamaya başladık. Topladığımız bilgi ve belgeler giderek arttı ve Konya Barosu Hukuk Müzesi'nin ileride özünü teşkil edecek bir koleksiyonda toplanmaya başladı.

Bu çalışmalarla Konya Barosunun kuruluş tarihi ve ilk dönemleri ile birlikte gelecekte izleri silikleşmeye başlayacak yakın tarihi de kayıt altına alınmaya çalışılmaktadır.

Bu çalışmalar kapsamında Konya Barosu, geçmiş yıllarda gerektiği gibi tasnif edilip, korunamamış olan "Konya Baro Arşivi"nin mevcut bilgi ve belgelerinin dijitalleştirilmesi ile geleceğe dönük bir ödevi de yerine getirmektedir.

Amacımız bu yıl içinde her on yıldan hukuk diploması, avukatlık ruhsatı, vekâletname, baro pulu, dava dilekçeleri örneklerinden oluşan seçmelere, fotoğraflara ve diğer bilgi ve belgelere, daktilo, cübbe gibi hatıralara, merhum ve hayatta olan kıdemli üyelerimizin, üstatların, baro başkanlarımızın özgeçmişlerine, yaşayanlarla yapılacak kısa söyleşilere yer verilen görsel ağırlıklı bir "Özel Albüm"ün yayınlanmasıdır. Böylece bizler de meslektaşlarımıza ve gelecek kuşaklara karşı vazifesini de yerine getirilmiş olacağız.

KONYA DAVA VEKİLLERİ CEMİYETİ

Ahmet ÇELİK

Şehrimizde **Konya Dava Vekilleri Cemiyeti** namıyla bir cemiyet teşekkül kılınmış ve nizamname-i esasisi (ana tüzüğü) ber-vech-i zir derc-i sütun kılınmıştır (aynen aşağıdaki sütunda yer verilmiştir):

Madde-1: Konya'da **Konya Dava Vekilleri Cemiyeti**, 27 Şevval sene 1331 ve **Eylül sene 1329** tarihinde beyannamede vazı-ı imza **Hilmi, Mümtaz ve Kazım** efendiler tarafından bir cemiyet teşekkül olunmuş ve cemiyetin umur-u idaresi (işlerinin idaresi) şimdilik mumail-yehima (ismi geçenlere) ait bulunmaktadır.

Madde-2: Cemiyetin maksad-ı teşkili (oluşum amacı) Mehâkim-i Şer'iyye (şeriye mahkemeleri) ve Nizamiye ve Sulhiyye ve İdariyyenin cemi'-i aksam ve tabakatında (bütün kısım ve tabakalarında) ve devair-i resmiye (resmî dairelerin) vesairenin kaffe-i derecatında (bütün derecelerinde) ruhsatnameyi haiz me'zun (yetkili) vekiller tarafından ibka-yı vekâletle (sürekli vekâletle) takib-i umur (işlerin takibi) ve mesalih-i (işleri, maksadı) temin ile beraber meslek-i vekâletin tealisi (yücelmesi) için mukteza-yı haysiyet-i meslekiye ve şahsiyyenin muhafazası (kişilik ve meslek onurunun gereğinin korunması) ve hın-i icrâ-yı vekâlette (vekilliğin yürütülmesi sırasında) lazım gelen serbesti-i müdafaa ve hukuk u menafi-i müştereke-i muhamiyi (hak ve çıkarların müşterek avukatlığı) vikaye (esirgememek) ve hakikaten fakîr ve muhtâc-ı müdafaa (sa-

vunmaya muhtaç) olan ashab-ı musalaha (uzlaşmacıya) bila ücret (bedava) ifâ-yı vekâlet (vekilliğini yapma) ve hukuku ücretle deruhte edilen (yürütülen) hademattan (hizmetlilerden) tefrik eyleyerek (ayrılmayarak) aynı derecede ciddiyetle usul ve kanun dairesinde sıyanettir (korumaktır). Bundan başka cemiyet mesail (meseleler) ve hadisât-ı hukukiye (hukuki hadiseler) hakkında müdavele (fikir verme) ve teati-i efkâr etmek (fikir alışverişi yapmak) maksadıyla eyyâm-ı muayyende (kararlaştırılmış günlerde) ictimalar akdedecek (toplantılar gerçekleştirecek) ve lede'l-hâce (ihtiyaç hâlinde/gerektiğinde) mürevvic-i efkârı olmak (fikirlere itibar kazandırmak) ve ilm-i hukukun memleketimizde terakki (ilerleme, yükselme) ve inkişâfına (gelişmesine) hadim bulunmak (hizmet etmek) üzere bir ceride (gazete) dahi neşredebilecektir.

Madde-3: Cemiyetin bir reis ve iki azadan mürekkeb olmak ve azayı mukayyedenin (kayıtlı üyelerin) ekseriyet sülûsan (üçte iki) ara-yı hafiyesiyle (gizli oyla) intihab edilmek (seçilmek) üzere bir heyet-i idaresi olacak ve heyetin müddet-i memuriyeti bir sene bulunacaktır.

Madde-4: Cemiyetin azaları mekteb-i hukuktan mezun veyahud adliye nezaretinin ruhsatnamesini haiz zevat teşkil edip bunların haricinde hiçbir kimse cemiyete aza kayıd ve kabul olunmayacaktır. Kabul olunan azadan bilahare nizamname-i dâhiliye miktarı tayin olunacak nis-

bet dairesinde şehri (aylık) bir taksit ve yalnız bir defaya mahsus olmak üzere duhuliyeye namıyla münasib bir meblağ alınacaktır.

Madde-5: Azalardan istifa olunacak (alınacak) taahhüdât-ı şehriyenin (aylık taahhütlerin) bilahare tanzim olunacak nizamnameyi dâhiliyede tayin edilecek mahal ve cihâta (taaraflara) sarf olunacağı mukarrer (kararlaştırılmış) bulunmakla beraber şimdilik taahhüdât-ı mezkûreden (anılan taahhütlerden) mütehasıl (elde edilen) mebalîğ (paralar) cemiyetin mezkûr idaresi mesârif-i tefrişiyesi ve tanzimiyesiyle (düzenleme ve döşeme masrafları) kavânin-i mevzuanın (kanun hükümlerinin) celb ve cem'iyile bir kütüphane tesisine ve'l-hâsil maksâd-ı cemiyetin kemâl-i tatbikini temine masruf olacak ve cemiyetin mevzuası dairesinde hakk-ı tasarrufu dahi bulunacaktır.

Madde-6: Cemiyetin merkez idaresi şimdilik İrfaniye Çarşısı'nda 5 numaralı dükkânlarda mukim-i dava vekili **Mümtaz** ve **Hilmi** efendilerin yazıhaneleri itihaz edilmiş olup bilahare makamı sami-i vilayetin (yüce valiliğin) tahsisini vaad buyurdıkları hükümet dairesindeki oda olacaktır.

Madde-7: Cemiyetin **sicil-i ahvâl, muhami-i mukarrerat** (avukatlık kararları) ve **varidat ve masarif** (gelir ve gider) defterleri namıyla üç defteri bulunacaktır.

Madde-8: Cemiyetin hükümetçe vaz' (tayin) ve neşri (yayımlı) mukarrer bulunan (kararlaştırılan) **Baro Nizamnamesi** mucibince efrâd-ı mukayyedesi (kayıtlı fertleri) üzerinde ber-hakk-ı murakabe ve teftiş-i daimesi (hak üzere kontrolü ve daimi teftişi) bulunacak ve inde'l-icâb (gerektiğinde) haklarında mücâzât-ı inzibatiye (emniyetçe cezalandırma) dahi tatbik ve icra edilebilecektir.

Madde-9: Cemiyetin hükümete karşı mesul olmak üzere vekil-i murrahasları (yetkili vekilleri) cemiyetin beyannamede vaz'u'l-izmâ (imzaya yetkili) müessisleri Hilmi, Mümtaz ve Musa Kazım efendilerdir.

Madde-10: İşbu nizamnâme-i esasi lede'l-hâce ta'dil (düzenleme) ve tebdil (değiştirme) ve ıslah (iyileştirme) olunabilecek ve bi't-tabi hükümet-i seniyyede keyfiyet-i ta'dil ve ıslah hakkında arz-ı malumat olunacaktır.

(Babalık, 4 Zilhicce 1331)

قوتیه دعوی و کفری جینی - شهر مزده
 قوتیه دعوی و کفری جینی - نامیه بر جمعیت
 تشکیل قلمش و نظامنامه اساسی بروجه
 زیر درج ستون قلمشده :

ماده - ۱ قوتیه و قوتیه دعوی و کفری
 جینی - ۲۷ شوال سنه ۱۳۳۱ و ابلول
 سنه ۱۳۳۱ تاریخ تدبیر بنامه و وضع الامضا
 حلی - ۱۰ تازوموسی کالم تقدیر طرفین
 بر جمعیت تشکیل اولمش و جمعیت امور
 ادارسی شمشیک موسی الیمه بادبولشده
 ماده - ۲ جمعیت مقصد تشکیل عماک
 شرعی و نظایه و صلحیه و ادارک
 جمع اقسام و طبقاته و دواتر رسبه
 سارنه کانه در جاتنه و شصتاه بی حاکم
 مأذون و کفر طرفین امانی و کانه لقب
 امور و مصالحی تأمین ایه برار مسک
 و کانه تقالیسی ایچون مقضی حیثت
 مسلکيه و شصتیک محافظی و حین
 اجرای و کانه لازمکن سرستی' مدافه
 و حقوق و منافع متفرکه' عامی و وقایه
 حقیقه' قنیر و محتاج مدافه اولان صحاب
 عاصله بلاجرت امانی و کانه حقوقی
 اچرکه مدعیه ایچین خدمتدن تفریق
 ایچرکه عین درجهه جدیده اصول و
 قانون مازمنه ساریندر - بوندن بقده
 جمعیت مسالی و خدمات حقوقیه حقیقه
 مداوه و نظایه' افکار اتمک مقصدیه
 اتم مینده اجتهاد عقده ایچرکه
 لای الحاقیه مراجع انکاری اولتی و علم
 حقوقک ملککزه ترقی و انکشافه خادم
 بولتی اوزره برچر مدعی تشریحیه -
 چکدر

ماده - ۳ جمعیت بر دیرس و ایکی اعضادن
 مرکب اولتی و اعضای' قیدکنک اکثریت
 نشان قرای خلیفه اشحاب اهلک
 اوزره بر جمعیت ادارسی اوله جتی و حیثت
 مدت مأموریتی برست بولمچقدر .

ماده - ۴ جمعیتک اعضاری مکتب حقوقدن
 مأذون و خود عدلی نظارتکنک رخصتاه سی
 حاکم دوات تشکیل ایدوب بولرک خارجده
 هیچ برکمه جمعیت اعضا' قده و قبول
 اولمچقدر . قبول اولان اعضادن
 بالآخره نظامنامه داخلیده مقدار تعیین
 اوله جتی نسبت مازمنه شوری بر
 تقیید و ایکنر بر دفعه مخصوص اولتی
 اوزره دخوله نامیه مناسب برمالج
 آلمچقدر .

ماده - ۵ اعضازدن استیفا اوله جتی
 اتمهات شهره کم بالآخره تنظیم اوله جتی
 نظامنامه داخلیده تعیین ایدمچیک حال
 و جهاه صرف اوله جتی مقرر بولمکه
 برار شمشیک مهادت مذکور مدن
 متحصل مالغ جمعیت مرکز ادارسی
 معارف تقریبه و تنظیمیه نوابین
 موضوعه کم جنب وجهیه برکتبخانه
 تأسیس و اطامل مقصد جمعیت کال'
 تطبیقی نامیه مصروف اوله جتی و جمعیتک
 شخصیت حکمیسی اعتباریه قوانین

موضوعه سی مازمنه حق تصرفی
 بولمچقدر .

ماده - ۶ جمعیت مرکز ادارسی شمشیک
 و هر قایه چاروشونه مدت ویش و تصویب
 و کانه مدقم دعوی و کالک تمتاز و حلی
 تقدیر ایچرکه ایچرکه ایچرکه ایچرکه ایچرکه
 بالآخره مقام سامی و لایکت تخصیصی
 وعد بیوردقاری حکومت مازمنه کم
 اومه اولمچقدر .

ماده - ۷ جمعیتک سجل احوال عامی
 مقررات و واردات و مصارف دفتاری
 نامیه اوچ دفتاری بولمچقدر .

ماده - ۸ جمعیتک حکومته وضع دفتاری
 مقرر بولان بار و نظامنامه سی . و چینه
 افراد مقیمسی اوزره برحق مراقبه
 و پیش دافعی بولمچتی و عندالاجاب
 حفرنده عجزات اعتراضیه دخی تطبیق
 و اجرا ایدمچیکچکدر .

ماده - ۹ جمعیتک حکومت قارشی کاه
 مسؤل اولتی اوزره و کالک مرخصداری
 جمعیتک برنامهد و وضع الامضا و مسداری
 عامی و تمتاز و موسی کالم تقدیر بورد .

ماده - ۱۰ اشبو نظامنامه سامی لای الحاقیه
 تعدیل و تبدیلی و اصلاح اولمچیک
 و بالطبع حکومت نامیهه کیمت تعدیل
 و اصلاح مقصد عرض معلومات اولمچقدر .

بویاده مقامالی و لایکت اعطای بوردان
 رخصتاه سویتیدر

قوتیه و حاکم دواتر رسبه کم شون
 درجیات و طبقاته مکتب حقوقدن مأذون
 و یاده نظارتک جلوه ستدن رخصتاه بی
 حاکم و کفرک امانی و کانه تعیین
 و کفرک حیثت شخصیه و ملککبری محافظه
 ایه برار اصول و قانون مازمنه سرستی'
 مدافه بی وقایه و الحاقیه مسک و کانه تقالی
 و تقریسی اساسی استکمال اتمک و موقوفه'
 هر قایه چاروشونه مدت ویش و تصویب
 و ایچرکه ایچرکه ایچرکه ایچرکه ایچرکه
 قوتیه دعوی و کفری جینی - عنوانیه
 بر جمعیت تشکیل ایدمچیکه دائر مؤسسه
 مکتب حقوقدن مأذون برحق سبب دعوی
 و کالک لکن حلی و تمتاز و موسی کالم تقدیر
 اعضازده بعضی اوله جتی مقام ولایت بر بنامه
 و جمعیت مذکور کم . مخصوصیه محوم
 نظامنامه اساسیسن ایکی لسخه و رلیکتی
 عین اشبو علم و خبر اعطای قلمدی .

اوروپا دن مخصوص جینی - ولایت
 مکتب ساینک رجال کله و ضعیفتمده
 اوروپا مؤسسه ستایه - سن بر مشخصات
 جینی تقرر ایدمچیک مستخبردر .

بده مطایق - بکره اعمال ایدمچیک
 بده مطایق ولایت ترمه مطایق تالیف بکنک
 تعیین بیوردقاری مع التوتیه مستخبردر .

تعیین و مجابلی - مرکز عیادت

Konya Dava Vekilleri Cemiyetinin 4 Kasım 1913 tarihli Babalık gazetesinde yayımlanan tüzüğü.

AHİRET LİSANI

Hüzeyme Yeşim
KOÇAK

Sait Faik, “Sevgiliye Mektup” isimli öyküsünde “Bahçedeki ağaçların eski bir ahiret lisanıyla konuştuğunu” söyler.

Aşkın derinleştiren, dillere aşinalık kesbettiren, canlıyı cansız ifadelendiren tarafı bir yana, özge bir lisandan söz edebiliriz sanıyorum.

Yazının bütününde, Sait Faik’in ifadesinde biraz küçümseme hâkim olduğu görülür. Bizim için artık şaşmaz bir ölçünün, üstün değerlerin değil; ötelediğimiz değerlerin bir vasıtasıydı “eski dil”. Zaman ve zemine göre, münasip bir kıymet pey biçebirdik.

Dünya lisanıyla fazla kirlendiğimizden olsa gerek; biz belki her şeyden evvel, bir “Müslüman saati” gibi, bu dili kaybetmişizdir.

Hatta lisanı; dünya-ahiret diye, birleşmez bağdaşmaz sınırlarla ikiye ayırmak, duvar çekmek bile bir yabancılığın, uzaktan bakışın eseri olsa gerek. Çünkü parçalama bölme bir ayrımı, iteleme gerçeğini de meydana getirir.

Herhalde eskiler; iç içe geçmiş vakitlerde, kalp derinliklerinde hissettikleri, yeniyi şimdiki dünyayı da kucaklayan eski dünyanın tek aslı; vahdaniyetin biricikliğinin ve kalû belâdan günümüze uzanmış, zaman ötesi bu aşk lisanının zevkiyle konuşuyordu.

Hâlleri, demi, hayat telâkkisi, tercih ve ruhları başkasına zıttına müsait değildi. Âlemin esas yüzü, ahiret yüzüydü.

Ve ecdat, dünya perdesinin gerisini de görürdü. Varlık, nesnelere, “Sahibe” işarete etmek bakımından farklı bir dilden konuşmazdı, bize yakındı. Kakofoni yoktu, dâhili-harici dil buluşurdu.

Yeni doğmuş bebeklerin gülüşü meleklereydi meselâ. Eş seçiminde ileri geri söylenmek uygun değildi; “alın yazısı” diye bir şey vardı.

Nesnelere bile bir çeşit saygı duyulurdu. Kalem düştüğünde öpüp başına koyan yazarlardan bahsedebilirdik söz gelimi.

Eşya gelişigüzel kullanılıp atılmazdı. Çünkü bize hizmet ederdi, emanetti, duruma göre kardeşlerimiz de yararlanabilirdi. Tüketim insaflıydı.

Mukayese; hırslarımızı bilemek, başkalarının zenginliklerine kapılmak için değil, kanaat, şükür, güzellikte yarış için yapıldı.

Afatlar, savaşlar cihanı sarmışsa; hal ve gidişat kontrol edilmeliydi. İki bir Tanrı, kader sorgulanmaz, sıkıştırılmazdı(!) ahvale bakılırdı.

Yağmur tasviri yapılacaksa, asla “Pis bir yağmur yağıyordu” gibisinden söze yazıya başlanmazdı; adı “rahmetti”, Efendimizi de ıslatmıştı. Kar bereketti.

An, gün, ay yoklanırdı. Çalışmalarda elden gelenin en iyisi ortaya konur, sonra tevekkül edilirdi... İbadetler incel(en)ir, öz eleştiriden kaçılmazdı.

Dedikodu yapıldığında, günahların işlendiği, bir “yozluk/iniş” fark edildiğinde, rüyalardan bile korkulurdu; düşler ikaz edici değil miydi? Freudyen yorumlar o zaman moda değildi.

Tövbe kapısı defaten çalınırdı. Mazeret, bahane, kaçamak uydurulmazdı. Öğütler tutulur, tavsiyelere istişareye burun kıvrılmazdı.

Günahlarla övünülmez, özgürlük eseri gibi görülmez; sararır solunur, gizli bir korkuyla, bir nedamet ateşiyle, endişeyle kıvrılır, içlenilirdi. Gerekirse mânânın özüne yolculuk sayısı arttırılır, titizlenilirdi.

Rabbin vereceği cevaplar kollanır, mükâfat ve mücazat beklenir, tedbir elden bırakılmazdı. Elemler, sıkıntı ve azaplar ders verirdi. Kupkuru değildik.

Sevdiklerimiz yalnız eş dost yandaşa sınırlı değil; bir aşkınlığı, Hakk tanıklığını da sarardı. Gönül-fikir kabımız; incir çekir-

değini doldurmaz bir muhtevada “tıntın” ötmezdi.

Sadece şöretli, medyatik dirilerle(!) değil; ölülerle de hoşbeş eder, ziyaret ve dualarla şenlendirilir, dostluk edilirdi. Toprağın altı da üstü de dışlanmazdı, mezarlar itibarlı mekânlardı.

İki lisan konuşunca daha da mânâlanırdık. Eski(mez) ahiret lisanıyla, havayla suyla varlıkla yarenlik eder, iletişim kurardık.

Sıkışıldığında ululardan yardım çağrılırdı; zaten hep hatırlanılırdı. Gizli gönül dostlarımızın mesajları, yetişmeleriyle, bağlantılı sıcak kalp taşardı.

Hadiseler boşa verilmez; bir ibret payı, teselli, hoşa gitmese de saklı bir hikmet, hayır; en azından sabredilirse bir hediye payı, İlâhî vaat umulurdu.

Mevcutat da; bir özün işlemesini, birliğin aşinalık ve âhengini, kesintiye akamete uğramamış bir gönül kâinatının sesini hissederd. “Sevmeye” davranırdı.

Bir hissi kablelvukuuyla, bir insiyakla, ne bileyim bir sezgiyle ayağa kalkar, dikilir, sadrını gökyüzüne açardı.

Allah lisanıyla kaplar doldurulur, aydınlanır, arınırdı.

İçten/özden dinlemek için hazırlık yapılı, çareler aranırdı.

Galiba herkes biraz “ahiretçe” konuşurdu. En uzak, yeteneksizler dahi “yatkındı”.

Dünyalar derinleşir, genişler, uhrevî li-

sanla ağaç kuş çoluk çocuk daha çabuk yetişir, canlanır, kökleri “yükseleirdi”.

Kimileri kendine göre, bu dilden -doğudan esinlenmiş- bir hisse kapardı:

“...Bir tohum taşıyan karıncayı seyrederken, yıldızların yolunu hesaplayan matematikten olduğundan çok daha fazla şey anlarım.” (Susanna Tamaro, *Her Sözcük Bir Tohumdur*, Can Y. 2007, sh.69).

Esasen zamanın asıl dili; ahiret lisanıydı... Bu lisana yakın durduğumuz sürece, yol göstericiliğiyle “anlamlandırma” yapırdık.

Anlaşılan karınca sadece Kâbe’ye varmazdı. Lisani iyi bilirdi o kadar. Ve **“ben’den sıyrıldığımız”** yepyeni bir zamanı... Hızdan arındırılmış “...Aslında bir karıncanın hafif, kısa, küçük koşusundan farklı olmayan zamanın farkına varmaya başlayacağız. Gerçek zaman başka bir taraftadır. O gizemin ve aşkınlığın zamanıdır.” (age. sh. 73)

Ebedî ve ezeli lisana, biraz vakıf olan; zamandan “yazıdan” yakınlıkla “güzellik yok, mutluluk bulunmaz, aşk sahte, insan ruhunun haritası kötülükten mürekkep” deyip, asıp kesmez; bütünüyle şerir işlere heves etmezdi. Kutlu bir dilin şarkısına kulak verir, herhalde gayret kesilirdi.

O zaman mekânlar daralmaz, başımıza geçmezdi.

Lisani şaşırılmış, yanlış tercüme etmiş, unutmış olabilirdik ama o bize “sevgiyle” tâ yürekte uzanır seslenirdi.

Aczimin Giryesi

Nankörlük...

Öyle bir devirde yaşıyoruz ki
Vatan toprağı in değil cin besler.
Nankörlük aldı başını gidiyor,
Balıklar bile denize kin besler.

Ahmet Sevgi

ÂŞIK İBRAHİM DEMİRTAŞ'LA...

Ali IŞIK

Aşağı yukarı son bir yıldır Türkiye Yazarlar Birliği Konya Şubesi'nin cumartesi toplantılarında görüyor; zaman zaman da sazı ve sözüyle bazı programlara katkı yaptığına tanık oluyordum. Lakin birkaç hafta önce MKM'deki Konya Ansiklopedisi büromuzu ziyaretine kadar uzun soluklu bire bir hiç sohbetimiz olmamıştı. Sohbetin daha ilk cümlelerinde ses rengi tanıdık gelmeye başladı. Birkaç cümle sonrası asıl mesleğinin fırıncılık olduğunu söylediğinde, birazcık kilolarından, saçları-
n 1

da aklarından arındırarak sazı da eline verince sesin sahibini netleştirip bir anda 70'li yılların sonuna,

Taşkent'e gittim. Merhum Fırıncı Mehmet Gayretli'nin önce kızını, sonra işini verdiği Ermenekli İbrahim olmalıydı bu. Birkaç saniyelik bu muhakemeden sonra bir çırpıda sordum:

- Sen, Taşkentli Gayretli'nin damadı mısın?

Bu ani soru karşısında belli etmeye çalışsa da afallamıştı. Belli belirsiz evet, dedi. Nereden bildiğimi soran gözlerini merakta bırakmadım.

- Ben de o zamanlar İmam-Hatipte öğretilmişim...

Şaşkınlığımı daha üzerinden atamayan İbrahim, o yıllardaki ben'i zihninde henüz netleştirememişse de nezaketen renk vermemeye çalışıyordu.

İşbu yazı Fırıncı İbrahim, nam-ı diğer Âşık İbrahim Demirtaş'la ikinci tanışmamızın vesilesiyledir.

*

İbrahim, Ermenek'e bağlı Sarıveliler kasabasında 10 Eylül 1956 tarihinde dünyaya gelir. O daha dünyaya merhaba, demezden birkaç gün önce anasıyla babası doğacak yavrunun adının ne olacağını aralarında sohbet konusu yaparlar. Rahmetli annesi: "Kız olursa, Hacer; oğlan olursa, İbrahim koyalım" demiş babasına. Babası da başını sallamakla karşılık vermiş bu arzuya. İbrahim'in doğduğu etrafta duyulunca, genç yaştaki oğlunu kaybeden bir nine: "Varayım bebeğin anne-babasına, benim ölen oğlumun adını koyarsanız, size minnettar kalırım" diyerek çekilip varmış İbrahimlerin evine... Annesi rahmetli ihtiyar kadına: "Tevafuka bakın ki, biz de İbra-

him ismi-
ni birkaç gün
önce babasıyla
kararlaştırmış-
tık...” deyince İhtiyar kadın:
“Dünyada sevinmek diye
buna derler!” diyerek
Allah’a şükretmeye başla-
mış.

Okul çağı gelince İbrahim Sarıveliler İlkokuluna başlar. Burayı bittikten sonra da dini diyanetini öğrensini diye Kur’an kursuna gönderirler. İki yıllık dinî eğitimden sonra onu alıp Antalya’ya pamuk toplamaya gönderirler. Oysa o bir imam-hatip lisesinde okumayı o kadar arzulamaktadır ki... Ah o yoksulluk ve arkasızlık... O çalışmalardan arta kalan zamanlarda eline geçen fırsatları değerlendirip dinî bilgilerini geliştirir. Kısa bir süre sonra imamın olmadığı yerde imam, müezzinin olmadığı yerde müezzin olmaya başlar.

Yokluk, yaz güneşinin yakıcı sıcağı altında çalışmakla geçen Antalya günlerinde de bırakmaz yakasını. Doğru dürüst yemek de yoktur aş da... Öğle olduğu zaman şekerli suya ufaladığı ekmeklerle doyurmaya çalışır karnını. Bu durum üç ay devam eder. Antalya’nın pamuğu bitince zeytin toplamaya İzmir’e götürürler. Gurbet günleri bu minval üzere geçip giderken askerlik çağı gelir. Askerlik yoklamasına giderken bütün akranları üzüntü içindeyken o içten içe sevinçlidir. Zira o, asker ocağının ona gurbet acısını unutturacağını ümit etmektedir. Ama nerde... O anlar ki, bu dünyanın her yeri bir Müslüman için hep gurbettir. Yaşadığı çetin şartlar ona gülmeyi unutturmuştur. Zaman zaman dostlarının: “İbrahim, sohbetlerinde bizleri neşelendirip kendimizden geçirdiğin hâlde kendin niçin gülmezsün?” sorularının karşılığını, seslendirmeden verir: “İnsan bir kere güler, o da Sırat’ı geçtiğinde...”

İbrahim Demirtaş, âşıklığının

hikâyesini şöyle anlatır:

“Bana derler ki, nasıl âşık oldun; sevdiğini mi vermediler... Ben sevdiğimi aldım, hem de bir yaban gülünü... Ama insanın illa çile çekmesi lazım âşıklık için... Aç kalacak, susuz kalacak, yorgansız kalacak, gurbet çekecek ki, istediğini yazabilsin. Bakın, zengin evladından kolay kolay bir âşık göremezsiniz; dolayısıyla dertli türküler de dökülmez onların dilinden. Ben İzmir’de çalışırken bir battaniyem vardı. Onun bir katını altuma, bir katını da üstüme örtterdim. Ayaz gecelerde soğuktan bir o yana, bir bu yana devamlı döner dururdum. Türkü yazmaya 14 yaşında başlamış, ilk gurbet türkümü de şöyle yazmıştım:

*Gurbet elde bir başına
Ağlar durur garip adam
Parçalanmış yüreğini
Dağlar durur garip adam*

*Kalbi kırık dallar gibi
Kimsesi yok kullar gibi
Boz bulanık seller gibi
Çağlar durur garip adam*

*Giymiş kara libasını
Merhem tutmaz yarasını
Harap olmuş yuvasını
Arar durur garip adam*

*İbrahim der güneş batır
Lokmasını acı yutar
Döşeği yok yerde yatar
Döner durur garip adam*

*Garip adam garip adam
Gel ağlama garip adam
Boyun eğme sen ağyare
Allah büyük garip adam*

Muğla’nın Milas ilçesinde yazdığım bu türküyü ne zaman sazımla söylesem, o yıllar gelir gözümün önüne.”

Günü gelince Balıkesir-Çayırhisar’daki acemi birliğine teslim olur. Usta birliği de Erzurum Dokuzuncu Kolordudur.

İbrahim, askerlik günlerine dair şunları paylaşır fakirle:

“Herkes, her vatan evladı askerlik yaptı; ama benim yaptığım askerlik baştanbaşa arkası kesilmeyen dizi film, bitmeyen bir roman gibidir... Peygamber ocağına dair ilk aklıma gelen hatıram berber oluşumdur. Bir gün bölüğün berberi teskere alıp gidince bölük berbersiz kaldı. Ben berber olmadığım hâlde onun yerine kendimi berber ilan edeceğim. Kendimi de ona göre hazırladım. Çok beklemeden o gün geldi. Sabah içtimasından sonra bölük komutanı beklediğim soruyu sordu: “İçinizde berber var mı?” Sağıma baktım, soluma baktım, hiç el kaldıran yok. İş başa düşmüştü artık, cesaretimi toplayıp kaldırdım elimi. Başka el kalkmayınca işaretiyle bir koşu önüne vardım. Topuk selamı, kısa künye derken komutan tekrar sordu: “Evladım sen berber misin?” Evet, cevabım üzerine: İyi.. biraz sonra benim sakalları bir aliver...” Bu direktif üzerine bir anda dizlerimin bağı çözüldü. Düşünün, bir tarafta hiç berberlik yapmamış bir asker, öbür tarafta tıraş olmayı bekleyen bir komutan... Buradan sonrasını burada anlatamam...

Ve.. 17 ay sonra teskerem geldi. Lakin hiç teskere alasm yoktu. Zira teskereme 40 gün kala rüyamda annemin öldüğünü görmüştüm. O gün komutanlarım sabahtan öğleye kadar santralle köyüme ulaşmaya çalışmışlar, ama bir türlü muvaffak olamamışlardı. Mektup yazsam, 2 ayda gider gelir... Annem ölmüştür, ölmemiştir.. derken kırk gün gelip geçmiş; hatta terhisim dört gün de gecikmişti. Akşehirli olan bölük komutanım beni çağırıp: “Oğlum senin günün geçmiş; haberin yok mu?” dedi. “Var komutanım; ama gidesim yok. Çünkü annem ölmüştür.” Dedim. “İyi de senin burda kalman doğru değil; başına bir hâl gelse biz sorumlu oluruz.” Bu söz üzerine ister istemez asker ocağına veda edip Konya’ya döndüm. Konya’dan sonra 270 kilometrelik yolculuğumu da bir kamyonun kasasında yaptım.”

İbrahim’in annesi hakikaten onu rü-

yasında gördüğü gün rahmet-i Rahman’a kavuşmuştur. Bu elim havadis sonrası kendi köyü de ona en acı gurbet olur. Bir yazma alıp rahmetli anacığının başına bürüyememesi, basma alıp üstüne fistan diktirememesi, ayağına lastikten de olsa bir ayakkabı giydirememesi onu yakar kavurur. Köyünü terk etmeye karar verince halasının beyi, eniştesi, fırıncılık yapan asker arkadaşının yanına Taşkent’e gitmesini tavsiye eder. İbrahim bu tavsiyeye uyup Taşkent’te fırıncılığa başlar. İbrahim’le yolumuzun ilk keşişmesi bu vesileyle olmuş meğerse...

1978’den 1994’e kadar 16 yıl burada fırıncılık yapar. Ama hayatından memnundur. O zamanlar kasaba olan Taşkent’teki memurlarla arkadaş, öğrencilerle kardeş gibidir. Diğer yandan işverenin kızıyla da hayatını birleştirmiştir. Bu mutlu evliliği ona beş tane de gül gibi evlat vermiştir.

İbrahim, 1994 yılı Kasımında nasibinin peşine takılarak Konya’ya gelir. Burada Araboğlu Makası’nda sohbet çayevi işletmeye başlar. Müşterilerine çayın yanı sıra sazı ve sözleriyle de hizmet eden İbrahim’in müşterisi oldukça yoğundur. Özellikle üniversite öğrencileri onu ve dükkânına oldukça ilgi gösterirler.

Türkülerin yanında güncel konularda destanlar da yazan İbrahim bunları gelen giden okusun diye çay ocağının duvarına asar. Zamanla bu durum yerel ve yaygın medyanın dikkatini çeker ve peş peşe yazılısında görselinde haberleri çıkmaya başlar. Sanal âlemde de oldukça ünlü olan İbrahim Demirtaş’ın koca bir cildi tutacak şiirleri onları ete kemiğe büründürecek bir himmet ehlini beklemektedir.

ŞEHİTLER

Türkiye’ m, cennetim, anavatanım
Vatana can veren canlar şehitler
Cephede düşmana silah tutanım
Ölmeden cenneti gören şehitler

Birlik'in kapısı bakar dağlara
Kalırsa dağlarda selam sağlara
Nasıl da kıyarlar yeşil bağlara
Bir selvi dal gibi düşer şehitler

Botunu giyer de bağlar bağına
Düşürmez dilinden yaratanını
Adamış vatana gençlik çağını
Cennetten bizlere bakar şehitler

Cephede melekler onla yarışır
Tazecik bedeni kana bulaşır
Kuzular anasız kalmış meleşir
Can diye canana koşar şehitler

Vatanı uğruna çeker silahı
Her asker içinde vardır bir ahı
Topraktır döşeği yoktur penahı
Şerefle kabirde yatar şehitler

Her zaman yolunu bekler anası
Gizlice yanarmış dertli sunası
Mahşerde kaybolmaz nişan kınası
Peygamber aşkına coşar şehitler

Yiğitler düşer de kana batarlar
Buruk bir sevdaya aşkı katarlar
Sılaya dönmeden yasın tutarlar
Tabutun içinde güler şehitler

Baharda çiçekler güller kurutan
Kara toprak mıdır beden eriten
Sılada evine ateş düşüren
Hasreti yürekler yakar şehitler

Silah kuşanmadan cenge çıkılmaz
Düşmanı görünce harpten kaçılmaz
Biz Hakk'a bağlıyız özden geçilmez
Allah'ın yolunda yürür şehitler

Âşık İbrahim der kanı dökerken
Bir damla su için avuç açarken
O ıslak gözleri eşin ararken
Sevda sevda ölür şehitler

KONYA'MIZ

Lidya, Roma, Bizans, Selçuklulardan
Devran dönmüş gelmiş Osmanlılardan
Tarihin silinmez hatıralardan
Şehirlerin gizemlisi Konya'mız

Uzanır güneyden Erenler Dağı
Cennetten meyvası üzümü bağı
Kurtardı Bizans'tan Süleyman Bey'i
Anadolu tacı güzel Konya'mız

Kışın beyazlanır Konya'mız kardan
Ovasına zemzem yağar yukardan
Yolcular hüznünlü ayrılır gardan

Ana gibi sınımsaktır Konya'mız
Nane, kekik, yayla kokar balları
Pırl pırl caddeleri yolları
Zemheride gelse solmaz gülleri
Meram'ıyla bir başkadır Konya'mız

Kadir Mevlâ'm kâinatı yaratmış
Şehrimizi lale sümbül donatmış
Mesnevi'de sözlerine bal katmış
Rabbimizden ikram bize Konya'mız

Doyum olmaz etli ekmek tadına
Millet hayran Kör Ahmet'e uduna
Sahip çıkar yolcusuna yâdına
Hoş görülü insanları Konya'mız

Gelişmiştir sanayisi çalışır
Büyük küçük insanları alışır
Kumruları parklarında oynar
Okumaya hazır roman Konya'mız

Kâbe'den esiyor seher yelleri
Saymakla bitmiyor güzellikleri
Sille'sinden akar coşkun selleri
Sularıyla hayat verir Konya'mız

Karatay, Selçuklu, Meram beldeler
Çalışır başkanlar her dem dildeler
Milletçe bu şehre gönül verdiler
Mevsimleri taze bahar Konya'mız

Metropolsün ülkelere açıldın
Üretimde yeryüzüne saçıldın
Avrupa'ya örnek şehir seçildin
Kâinatın sırtıdır Konya'mız

Vatan için şehit veren analar
Ordumuza layık olur kınalar
Selvi boylu yosun gözlü sunalar
Sevdiyiz cemaline Konya'mız

Bir başkadır Alâeddin Tepesi
Gelin görün sanki kekkik kafesi
Oynar düğünlerde Konya efesi
Gelinlerin türküsüdür Konya'mız

Uzaklardan şehrimize gelenler
Konya'mızı ülkelerde övenler
Ben hatibim ben dervişim diyenler
Sohbetine doyulmayan Konya'mız

Öğretmeni öğrencisi yareni
Bu diyarı gezen kullar nurani
Takdirle şayan hızlı treni
Yolcularla mutlu güzel Konya'mız

İbrahim der aşkla bayram kutlanır
Kudretinden meyvaları tatlanır
Gün geçtikçe cazibesi katlanır
Görmeyene özlem şirin Konya'mız

HIZLI TREN

Bacası yok duman tütmez
Yollarında sevda bitmez
Hızlı gider kimse tutamaz
Hızır mısın hızlı tren

Nakış nakış görünürsün
Gelin olur süzülürsün
Ferhat gibi dağ delersin
Hızır mısın hızlı tren

Ankara'ya ulaştıran
Bakanlara kavuşturan
Aşıkları buluşturan
Hızır mısın hızlı tren

Güzellerin saç ağışın
Rüzgarların bıçağışın
Yeryüzünün uçağışın
Hızır mısın hızlı tren

Hızlı tren yeni tren
Yolcu bekler seni tren
Ankara'ya kavuşturdu
Hızır mısın hızlı tren

Kekliğisin şu dağların
Senden güzel palazların
Ahu ceylan o farların
Hızır mısın hızlı tren

Odaların benzer köşke
Seni gören düşer aşka
Her şehre varsan keşke
Hızır mısın hızlı tren

Ankara-Konya arası
Gider döner az parası
Doksan yazar dakikası
Hızır mısın hızlı tren

Dorat naçar sen naçarısın
Ufuklara yol açarsın
Dağ bayır demez geçersin
Hızır mısın hızlı tren

İbrahim der bir nimetsin
Şanın büyük şerefisin
Devletimden emanetsin
Hızır mısın yeni tren
Hızır mısın hızlı tren

